

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

การประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 9 ประจำปี 2550

เรื่อง “วัฒนธรรมการเมือง จริยธรรม และการปกครอง”

(Political Culture, Ethics and Governance)

โครงการ

I

กำหนดการจัดงาน

VI

กำหนดการประชุมกลุ่มย่อย

IX

กำหนดการพิธีเปิด

XI

กำหนดการนิทรรศการ

XII

เอกสารประกอบการแสดงปาฐกถาพิเศษ

1

วัฒนธรรมทางการเมืองไทย

3

ศาสตราจารย์ ดร. นิธิ เอียวศรีวงศ์

เอกสารประกอบการอภิปราย เรื่อง

23

“วัฒนธรรมการเมือง จริยธรรม และการปกครองในมุมมองเชิงเปรียบเทียบ”

Measuring Changes in Thailand Before and After the Coup:

25

Using AsiaBarometer Survey 2003, 2004, and 2007

Professor Dr. Takashi Inoguchi

THE THING CALLED “CULTURE” IN THAILAND’S POLITICS –

47

reflections on categories, symbols, and trust.

Professor Dr. Marc R. Askew

Political Culture, Ethics and Governance in Comparative Perspectives

67

Professor Dr. James Morone

เอกสารประกอบการอภิปราย “วัฒนธรรมและจริยธรรมทางการเมือง”

85

การพัฒนาประชาธิปไตยไทยโดยปราศจากการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม

87

และจริยธรรมทางการเมือง

ศาสตราจารย์ ดร. สุรชัย ศรีไกร

เอกสารประกอบการอภิปราย “สื่อมวลชน :	125
บทบาทและผลกระทบต่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยและจริยธรรม”	
บทบาทของสื่อมวลชนในการเสริมสร้างวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตย	127
และจริยธรรม	
รองศาสตราจารย์ ดร. ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์	
เอกสารประกอบการประชุมกลุ่มย่อยที่ 1 เรื่อง	149
“ค่านิยมประชาธิปไตยกับวัฒนธรรมทางการเมืองไทย”	
ปัญหาและแนวทางปฏิรูปประชาธิปไตยของไทย	151
รองศาสตราจารย์วิทยากร เชียงกูล	
ผังมมองไทย รัฐกับการควบคุมประชาชนและทรัพยากร	175
นายไมเคิล ไรท์	
รากเหง้าของประชาธิปไตยในกรีก	179
กับค่านิยม วัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยแบบไทยๆ	
นายปิยพงษ์ แจ่มแจ้ง	
พรรคการเมืองไทย ผลิตผลวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไทย	201
นายกิตติศักดิ์ เจมิสิทธิประเสริฐ	
เอกสารประกอบการประชุมกลุ่มย่อยที่ 2 เรื่อง	225
“วัฒนธรรมการเมืองกับการเลือกตั้ง”	
วัฒนธรรมการเมืองกับการเลือกตั้ง	227
รองศาสตราจารย์วิสุทธิ ไทธำเนน	
วัฒนธรรมการเมือง: โครงสร้างความคิดเชิงปฏิบัติการเลือกตั้ง	259
ดร.พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต	
ค่านิยมประชาธิปไตย และพฤติกรรมทางการเมืองเลือกตั้งในประเทศไทย	277
ดร.ถวิลวดี บุรีกุล	
เอกสารประกอบการประชุมกลุ่มย่อยที่ 3 เรื่อง	327
“สถาบันการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย”	
กลไกและกฎเกณฑ์ในการสร้าง “ความพร้อมรับผิดชอบทางการเมือง”	329
ในระบอบประชาธิปไตยของไทย	
รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เจนวิทย์การ	
รัฐสภาและพรรคการเมืองไทย	353
ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมการเมืองไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย	
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ	
พรรคการเมืองไทย : ปัญหาและแนวทางแก้ไข	379
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์ คำสุข	
หลักประชาธิปไตยของพรรคการเมืองไทย	403
บุญเสริม นาคสาร	

หลักคุณธรรม-ศีลธรรม-ปฏิบัติ-ประโยชน์แนวใหม่ กับการสร้างสถาบันของพรรคการเมืองไทยในประชาสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ดร.เชาวนะ ไตรมาศ	425
เอกสารประกอบการประชุมกลุ่มย่อยที่ 4 เรื่อง “สื่อกับการเมือง : การสวนทางระหว่างทุนกับความเป็นวิชาชีพ” ศาสตราจารย์ ดร.สุรพงษ์ โสธนะเสถียร	445
การบริหารงานสื่อสารมวลชนภายใต้ระบบทุนนิยมไทย ศาสตราจารย์ ดร.สุรพงษ์ โสธนะเสถียร	447
เสรีภาพสื่อสาธารณะ : ความท้าทายร่วมกันของคนไทย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจน์ โกมลบุตร	469
ความรับผิดชอบของสื่อมวลชนในสังคมประชาธิปไตยไทย รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนะ อิศะวัต	495
เอกสารประกอบการประชุมกลุ่มย่อยที่ 5 เรื่อง “การศึกษาและศาสนากับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย” การศึกษาและศาสนากับการเสริมสร้างวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตย ดร.วิชัย ตันศิริ	535
การศึกษา ศาสนากับวัฒนธรรมการเมือง (บทคัดย่อ) อ.อำนวย สุวรรณศิริ	551
ปัญหาการศึกษา คือ ปัญหาเด็กเยาวชน รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ	553
พระพุทธศาสนากับการพัฒนาประชาธิปไตย นางสาววรรณ สุพรรณธะริตา	573
เอกสารประกอบการประชุมกลุ่มย่อยที่ 6 เรื่อง “การขับเคลื่อนจริยธรรมทางการเมือง” การขับเคลื่อนจริยธรรมทางการเมือง รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม รัฐอมฤต	593
จริยธรรมผู้นำรัฐตามหลักพระพุทธศาสนา ทพ. ดร.ชลกร เทียนส่องใจ	617
การขับเคลื่อนจริยธรรมทางการเมือง วิกฤติการณ์ เป้าหมาย และการขับเคลื่อนด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระมหา ดร.สุทิตย์ อาภากรโ (อบอู่่น)	643
จริยธรรมของนักการเมืองกับวิกฤตการณ์การเมืองไทย สมชาติ เจศรีชัย	671
ลักษณะการดำเนินงานขององค์กรทางการเมืองที่สอดคล้องกับ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ว่าที่ร้อยโทอักรินทร์ วงศ์วิญญานเดช	701

จริยธรรมของนักการเมืองในการบริหารราชการแผ่นดิน	727
นายวิญญัติ บุญดอย	
เอกสารประกอบการประชุมกลุ่มย่อยที่ 7 เรื่อง	743
“การเมืองภาคประชาชน : บทบาทภาคประชาสังคมในการพัฒนาประชาธิปไตย”	
รายงานประชาสังคมในกระแสการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศ	745
นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป	
ประชาสังคมกับการพัฒนาประชาธิปไตยในบริบทสังคมไทย	773
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายฝน น้อยทิด	
เอกสารประกอบการประชุมกลุ่มย่อยที่ 8 เรื่อง	809
“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : รากฐานการพัฒนาประชาธิปไตย”	
วัฒนธรรมการเมืองท้องถิ่นในประเทศไทย	811
ศาสตราจารย์ดร.จรัส สุวรรณมาลา	
การปกครองท้องถิ่น หมู่บ้าน และชุมชน กับการสร้างรากฐานประชาธิปไตย (บทคัดย่อ)	845
รองศาสตราจารย์ตระกูล มีชัย	
บทบาทสภาท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติมาจากกลุ่มการเมืองเดียวกัน (ทั้งหมด) :	853
ศึกษากรณีสองเทศบาลนครในเขตภาคเหนือตอนบน	
ณัฐกร วิทิตานนท์	
ประวัติวิทยากรในการแสดงปาฐกถาพิเศษ	869
Dr.Rick Stapenhurst, World Bank Institute	871
ศาสตราจารย์ ดร.นิธิ เอียวศรีวงศ์	872
Professor Dr. James Morone	873
พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต)	874
ประวัติวิทยากรในการอภิปราย เรื่อง	877
“วัฒนธรรมการเมือง จริยธรรม และการปกครองในมุมมองเชิงเปรียบเทียบ”	
Professor Dr. Takashi Inoguchi	879
Professor Dr. Marc R.Askew	880
Mr.Robert Miller	882
ดร.ชิงชัย หาญเจนลักษณ์	883
ประวัติวิทยากรในการอภิปราย “วัฒนธรรมและจริยธรรมทางการเมือง”	885
รองศาสตราจารย์ ดร.เกษียร เตชะพีระ	887
รองศาสตราจารย์ ดร.สมภพ มานะรังสรรค์	888
ศาสตราจารย์ ดร. สุรชัย ศิริไกร	889
รองศาสตราจารย์ ดร.นครินทร์ เมฆไตรรัตน์	890

ประวัติวิทยากรในการอภิปราย “สื่อมวลชน :	891
บทบาทและผลกระทบต่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยและจริยธรรม”	
รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์	893
รองศาสตราจารย์ ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	894
นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์	895
ดร. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์	896
รองศาสตราจารย์ ดร.พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุญชัย	897
ประวัติวิทยากรในการประชุมกลุ่มย่อยที่ 1 เรื่อง	899
“ค่านิยมประชาธิปไตยกับวัฒนธรรมทางการเมืองไทย”	
รองศาสตราจารย์วิทยากร เชียงกูล	901
รองศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา บรรพศิริโชติ หวันแก้ว	902
นายไมเคิล ไท	903
ดร.ณรงค์ บุญสวยขวัญ	904
ประวัติวิทยากรในการประชุมกลุ่มย่อยที่ 2 เรื่อง	905
“วัฒนธรรมการเมืองกับการเลือกตั้ง”	
รองศาสตราจารย์วิทยาสุทธิ โพธิ์แท่น	907
ดร.พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต	908
ดร.ถวิลวดี บุรีกุล	909
รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย ศรีสุทธิยากร	910
รองศาสตราจารย์ฐปนวรรต พรหมอินทร์	911
ประวัติวิทยากรในการประชุมกลุ่มย่อยที่ 3 เรื่อง	913
“สถาบันการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย”	
รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เจนวิทย์การ	915
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ	916
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์ คำสุข	917
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริพรรณ นกสวน	918
ประวัติวิทยากรในการประชุมกลุ่มย่อยที่ 4 เรื่อง	919
“สื่อกับการเมือง : การสวนทางระหว่างทุนกับความเป็นวิชาชีพ”	
ศาสตราจารย์ ดร.สุรพงษ์ โสธนะเสถียร	921
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจน์ โกมลบุตร	922
นายจอม เพ็ชรประดับ	923
รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนะ อิงคะวัต	924
ประวัติวิทยากรในการประชุมกลุ่มย่อยที่ 5 เรื่อง	925
“การศึกษาและศาสนากับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย”	
ดร.วิชัย ตันศิริ	927
ดร.อำนาจ สุวรรณศิริ	928
รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ สุอังคะวาทิน	929
ดร.การดี เลียวไพโรจน์	930

ประวัติวิทยากรในการประชุมกลุ่มย่อยที่ 6 เรื่อง “การขับเคลื่อนจริยธรรมทางการเมือง”	931
นายจรูญ ภักดีธนากุล	933
รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม รัฐอมฤต	934
ดร.เอกชัย อภิศักดิ์กุล	935
อาจารย์พิจิตรา ศุภสวัสดิกุล	936
ประวัติวิทยากรในการประชุมกลุ่มย่อยที่ 7 เรื่อง “การเมืองภาคประชาชน : บทบาทภาคประชาสังคมในการพัฒนาประชาธิปไตย”	937
นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป	939
ดร.สุชาติ ศรียารัตน	940
นางรสนา โตสิตระกูล	941
นางลัดดาวัลย์ ตันติวิทยาพิทักษ์	942
ประวัติวิทยากรในการประชุมกลุ่มย่อยที่ 8 เรื่อง “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : รากฐานการพัฒนาประชาธิปไตย”	943
ศาสตราจารย์ ดร.จรัส สุวรรณมาลา	945
รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	946
รองศาสตราจารย์ตระกูล มีชัย	947
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถัย กักผล	948
ประวัติวิทยากรในการสรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย และผู้ดำเนินรายการในการนำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อย	949
รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ คำชู	951
ดร.บัณฑิต จันทรโรจนกิจ	952
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร. ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์	953
รองศาสตราจารย์ ดร.ปธาน สุวรรณมงคล	954
นายคำณูณ สิทธิสมาน	955
รองศาสตราจารย์ ดร.นวลจิตต์ เชาวเกียรติพงษ์	956
รองศาสตราจารย์ ดร.นงนอย ตริรัตน์	957
นายไพโรจน์ พลเพชร	958
ดร.อรรณู โสคติพันธ์	959